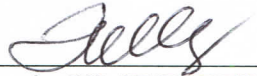

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА**

Факультет економічний
Кафедра безпеки інформації та бізнес-комунікацій

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри
безпеки інформації та бізнес-комунікацій
Львівського національного університету
імені Івана Франка
Протокол №1 від «01» вересня 2023 року

Завідувачка кафедри
проф. Марія ХМЕЛЯРЧУК

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ»,
що є нормативною навчальною дисципліною
першого бакалаврського рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 051 Економіка,
ОП «Міжнародна економіка та міжнародні бізнес-комунікації»**

Львів 2023

Назва дисципліни	Історія світової економіки та економічної думки
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет та кафедра	Економічний факультет, кафедра безпеки інформації та бізнес-комунікацій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність – 051 Економіка.
Викладач дисципліни	Хмелярчук Марія Ігорівна, доктор економічних наук, професор, в.о. зав. кафедри безпеки інформації та бізнес-комунікацій
Контактна інформація викладача	maria.khmeliarchuk@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліни відбуваються	Консультації в день проведення практичних занять за попередньою домовленістю.
Сторінка дисципліни	
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Історія світової економіки та економічної думки» є нормативною навчальною дисципліною циклу професійної (фахової) підготовки, яка викладається у 5-му семестрі (3-й рік підготовки) в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Історія світової економіки та економічної думки» розроблена таким чином, щоб здобувач оволодів системою знань щодо закономірностей становлення і розвитку світової економічної системи, взаємозалежності розвитку світової економічної науки з потребами господарської практики, оволодів методами, способами та інструментарієм пізнання економічної дійсності, зрозумів теоретико-методологічні засади провідних економічних шкіл, основні положення економічних вчень видатних економістів світового рівня, а також внесок українських вчених-економістів у розвиток світової економічної науки.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної навчальної дисципліни «Історія світової економіки та економічної думки» є формування системи знань стосовно передумов та закономірностей формування світової економічної системи,

становлення та розвитку економічної науки як цілісної системи економічних поглядів та ідей, розкриття наукової спадщини видатних учених-економістів, а також внеску основних шкіл та напрямів економічної думки до загальнолюдської інтелектуальної скарбниці. Завданнями вивчення дисципліни «Історія світової економіки та економічної думки» є: вивчення економічних вчень видатних учених-економістів, а також досягнень головних шкіл і напрямків світової економічної думки; поглиблення знань з макро- та мікроекономіки; формування уявлень про закономірності і тенденції розвитку економічної думки; аналіз наукового внеску окремих шкіл і напрямків в економічну теорію; розгорнута характеристика сучасних економічних концепцій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні знати:

- основні етапи та закономірності розвитку світової економічної науки;
- теоретико-методологічні особливості провідних економічних шкіл;
- методи, способи та інструментарій пізнання економічної дійсності;
- основні положення економічних вчень видатних вчених світового рівня та їх внесок у розвиток економічної науки;
- внесок українських вчених у світову скарбницю економічної науки;
- сучасні економічні концепції та їх взаємозв'язок з проблемами господарської практики.

-вміти:

- аналізувати внесок окремих шкіл і напрямків в розвитку економічної науки;
- надати розгорнуту характеристику сучасних економічних концепцій;
- здійснювати порівняльний аналіз економічних вчень провідних вчених, течій та шкіл;
- використовувати одержані знання для економічного обґрунтування перспектив

	економічного та євроінтеграційного вектору розвитку економіки України.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія економіки та економічної думки у логічних схемах: навч. посібник / О. В. Горбачевська, М. І. Хмелярчук, А. В. Стасишин. – К.: УБС НБУ, 2013. - 526 с. 2. Історія економічних учень: Підручник: у 2 ч. – Ч. 1 і Ч. 2 / за ред. В. Д. Базилевича. – 3-тє вид., випр.. і доп. – К.: Знання, 2006. 3. Європейські цінності та традиції економічної науки / М. І. Хмелярчук, М. П. Панковець, С. Т., Пухир, Г. Я. Стеблій, О. В. Горбачевська, О. Р. Ярема, С. Ю. Колодій, С. К. Колодій – Львів : Університет банківської справи, 2021. – 221 с. – ISBN ISBN 978-966-484-326-0/ <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри /За ред.. С. І. Юрія, Є.В. Савельєва. – К: Знання, 2007. – 595 с. 2. Сміт А. Дослідження про природу і причини багатства народів. Пер. з англ. Васильєв О., Межевікіна М., Малівський А. «Наш формат», Київ, 2018. 3. Стігліц Дж. Глобалізація та її тягар. Пер. з англ. А. Іщенко. – К., Видавничий дім «КМ Академія», 2003. – 251 с. 4. Stieglitz J. Towards a New Paradigm in Monetary Economics/ Stieglitz Josef and Greenwald Bruce. – Cambridge, Cambridge University Press, 2009. – 327 p. 5. Фрідман, Мілтон. Капіталізм і свобода / пер. Неля Рогачевська. К.: Наш Формат, 2017. — 216 с. 6. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки: пер. з англ. /Д. Норт; пер. з англ. під ред. І.Дзюби – К.:Основи, 2000. – 198с 7. Гальчинський А. Основи кейнсіанської моделі регулювання економічного циклу. Питання теорії // Вісник НБУ. – 2009. – Січень. – С. 3-8
Обсяг курсу	Загальний обсяг 180 год, з них аудиторних

	занять – 32 год лекцій, 32 год – семінарських занять, 115 год – самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Очікувані результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набуття знань щодо передумов, факторів формування та еволюції економічної системи, закономірностей функціонування ринкової моделі економічної системи та форм її прояву на сучасному етапі цивілізаційного розвитку; - формування умінь проаналізувати основні етапи та закономірності розвитку світової економічної системи та економічної науки, а також взаємозв'язок науки та практики; - набуття знань щодо теоретико-методологічних особливостей провідних економічних шкіл, опанування методами, способами та інструментарієм пізнання економічної дійсності; - розвиток умінь обирати критерії та складати судження стосовно основних положень економічних вчень видатних вчених-економістів світового рівня та їх внеску у розвиток економічної науки; - формування навичок демонструвати знання та вміння проаналізувати та порівнювати теоретико-методологічні засади окремих шкіл і напрямків в розвитку світової економічної науки, а також їх вплив на вирішення практичних економічних проблем; - набуття знань щодо новітніх економічних концепцій та їх взаємозв'язку з сучасними проблемами функціонування глобалізованої економічної системи; - оволодіння знаннями та розумінням гуманізаційних тенденцій в розвитку світової економічної науки та їх вплив на гуманізацію світової економіки; - вміти використовувати одержані знання відносно економічних перспектив України та її позицій у світовому економічному співтоваристві.
Ключові слова	Економічна система, економічні школи, меркантилізм, класична школа, історична

	школа, маржиналізм, неокласика, кейнсіанство, монетаризм.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій і практичних занять - у аудиторному форматі.
Структура навчальної дисципліни	
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин
Назва теми	Кількість годин
	лекції практичні Самостійна робота
Модуль I. Становлення і розвиток до ринкової світової економічної системи та її відображення у економічній думці	
Тема 1. Предмет і метод історії світової економіки та економічної думки.	2 2 9
Тема 2. Світове господарство та економічна думка на етапі ранніх цивілізацій	2 2 13
Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій	2 2 13
Тема 4. Господарство та економічна думка суспільств європейської цивілізації в період середньовіччя. Меркантилізм – перша економічна концепція доринкової економічної теорії.	2 2 9
Модуль II. Розвиток ринкової світової економічної системи та становлення і розвиток світової економічної науки.	
Тема 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.). Становлення класичної школи політичної економії.	2 2 9
Тема 6. Господарський розвиток провідних країн світу в епоху промислового перевороту. Еволюція класичної школи політичної економії.	4 4 9
Тема 7. Ринкове господарство та економічна думка країн європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції.	2 2 9
Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні у другій половині XIX - початку XX ст.	4 4 9
Тема 9. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств європейської цивілізації.	2 2 9
Модуль III. Розвиток сучасної світової економічної системи та її відображення у світовій та вітчизняній економічній науці	
Тема 10. Розвиток національних економік європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції у другій половині XX ст.	4 4 9
Тема 11. Світове господарство та основні напрями економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX - початок XXI ст.)	4 4 9
Тема 12. Проблеми ринкової трансформації української	2 2 9

економіки та розвиток економічної науки у незалежній Україні				
		32	32	116
годин		180		
кредитів		6		
Підсумковий контроль, форма	Екзамен			
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з «Макроекономіки», «Мікроекономіки», «Міжнародної економіки» з метою сприйняття категоріального апарату та змісту дисципліни «Історія світової економіки та економічної думки»			
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	<p>Проблемні лекції, лекції-дискусії з використанням презентаційного та мультимедійного обладнання.</p> <p>Практичні заняття (навчальні дискусії у формі семінару, презентації, науково-аналітичні індивідуальні роботи).</p> <p>Самостійне навчання (індивідуальна робота з рекомендованою літературою, виконання аналітичних завдань).</p> <p>Лекції надають здобувачам основний теоретичний матеріал з тематичного переліку дисципліни, що є основою для самостійного осмислення та опрацювання з використанням рекомендованої літератури, а також сприяють розвитку у здобувачів вищої освіти здатності до узагальнення та критичного мислення на основі участі в дискусіях.</p> <p>Лекції доповнюються практичними (семінарськими) заняттями, що надають здобувачам вищої освіти можливість застосовувати теоретичні знання у формі наукових дискусій під час семінарів, виступів та обговорень сучасних сценаріїв розвитку економічної науки та практики. Семінарські (практичні) заняття сконструйовані із застосуванням методів практико-орієнтованого навчання та передбачають науково-аналітичну роботу здобувачів вищої освіти на основі опрацювання новітніх сучасних економічних теорій, а також і</p>			

	аналізу практичних ситуацій та виконання індивідуальних дослідницьких завдань. Самостійне навчання сприяє підготовці до лекцій, практичних занять, індивідуальній роботі та роботі в групах для підготовки презентацій, що будуть представлені іншим групам, а також для виконання індивідуальних і групових дослідницьких завдань.
Необхідне обладнання	Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Практичні (семінарські) заняття: 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів. – контрольні заміри (екзамен): 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів. Студент з даної дисципліни пише 3 модулі (за один модуль студент може набрати максимально 10 балів). <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p>Форма підсумкового контролю успішності навчання – екзамен.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти можуть виконувати індивідуальне письмове завдання (есе, науково-дослідницьке завдання).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її</p>

	<p>незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідуватимуть усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані за письмовий модульний контроль, усні доповіді студентів, виконання наукових дослідницьких завдань та самостійну роботу. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.</p>
Питання до екзамену	Перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань (екзамену) наводиться під час консультації до екзамену.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу надається по завершенні курсу.